

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

v oboru

HYGIENA OBECNÁ A KOMUNÁLNÍ

1. Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání ve specializačním oboru hygiena komunální je získání specializované způsobilosti osvojením potřebných teoretických znalostí a praktických dovedností v oblasti ochrany a podpory zdraví, umožňujících samostatnou činnost na úseku státního zdravotního dozoru a státní správy, spočívající ve schopnosti ochránit a zlepšovat tělesné, duševní a sociální zdraví, zvyšovat zdatnost, odolnost a pocit subjektivní pohody v běžném životě, při práci a bydlení.

2. Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro přijetí do specializačního vzdělávání v oboru hygiena komunální je získání odborné způsobilosti výkonu povolání lékaře ukončením nejméně šestiletého prezenčního studia, které obsahuje teoretickou a praktickou výuku v akreditovaném magisterském studijním programu všeobecné lékařství na lékařské fakultě.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle § 83 a zákoníku práce.

Podmínkou pro získání specializace v oboru hygiena komunální je zařazení do tohoto oboru a absolvování praxe v minimální délce 4 roky, z toho:

a) povinná praxe v oboru

12 měsíců úvodní povinné praxe v rámci společného základu hygienických oborů a epidemiologie na akreditovaných pracovištích KHS:

3 měsíce hygiena výživy,

3 měsíce hygiena práce,

3 měsíce epidemiologie,

3 měsíce hygiena dětí a dorostu,

27 měsíců povinné praxe v oboru hygiena komunální na odborném pracovišti KHS a ZÚ pod vedením specialisty.

b) povinná doplňková praxe v dalších oborech

2 měsíce interní lékařství,

1 měsíc infekční klinika,

1 měsíc dermatovenerologie (UV záření a změny na kůži, alergická onemocnění),

1 měsíc oční,

1 měsíc ORL,

1 měsíc mikrobiologická laboratoř nebo imunologie, cytogenetika, toxikologie,

2 měsíce hygienické laboratoře (zdravotní ústavy),

c) účast na vzdělávacích akcích

povinná účast

- povinný specializační kurz nebo stáž před atestací – *1 týden*,

- povinný seminář *Základy zdravotnické legislativy – 1 den*,
  - povinný kurz *Lékařská první pomoc – 3 dny*,
- eventuálně více podle aktuálních změn v legislativě a potřeb terénní práce,
doporučená účast
- konference, sympozia, kurzy, semináře, konzultační dny pořádané IPVZ a dalšími institucemi,
  - doporučená účast na krajských seminářích hygieniků jednotlivých oborů hygieny,
  - odborné přednášky souvisejících oborů.

3. Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů

Teoretické znalosti z vlastního oboru

Předpokladem je schopnost aplikace poznatků a nezbytná orientace v základních principech dotýkajících se jednotlivých faktorů řešených v hygieně obecné a komunální.

- hygiena ovzduší - chemické složení a fyzikální vlastnosti venkovního a vnitřního (indoor) ovzduší, zdravotní rizika populace,
- hygiena vody - požadavky na kvalitu pitné vody, teplá voda, rekreační vody, požadavky na koupaliště, bazény. Opatření při zásobování, zdravotní nebezpečí z různých druhů vod,
- hygiena odpadů - možná zdravotní rizika pro obyvatelstvo, producenta,
- hygiena půdy - zdravotní rizika při jejím znečištění pro obyvatelstvo,
- pohřebnictví – řády pohřebišť, tlečí doba, exhumace, převozy do ciziny,
- hygiena bydlení - hodnocení zdravotních rizik bydlení,
- hluk a vibrace v komunálním prostředí,
- stanoviska k územním plánům, urbanizace území, výstavba obytných celků a obchodních a zábavných center. Vliv staveb na životní prostředí a životní podmínky. Rekreační využití,
- hygienická problematika při výstavbě,
- hygienická problematika při zřizování a provozu služeb a živností,
- hodnocení vlivu životních podmínek a životního stylu na zdravotní stav populace, její skupiny i jednotlivá etnika - metodiky studií a sběr dat potřebných pro hodnocení. Zdravotní výchova, motivace k prevenci,
- orientace v hodnocení zdravotních rizik prostředí (EIA).

Praktické dovednosti k posouzení

- hodnocení kvality ovzduší venkovního i vnitřního,
- hodnocení kvality pitné vody,
- hodnocení rekreačních vod,
- hodnocení odpadů a nakládání s nimi z hlediska možných zdravotních rizik,
- hodnocení územního plánu,
- hodnocení zdravotního stavu vybrané populační skupiny,
- zhodnocení imunitního stavu vybrané populace a získávání dat,
- zhodnocení cytogenetických a toxikologických testů u vybrané populace a získávání dat.

Praktické dovednosti

Všechny teoretické znalosti musí být schopny uplatnit v rámci praktických dovedností v hygienické praxi s uplatněním jejího hlavního úkolu tj. zajištění správných životních

podmínek a zdravotně nezávadného prostředí.

Seznam provedených úkonů

hodnocení kvality ovzduší z hlediska možných zdravotních rizik	- 2 případy,
hodnocení kvality pitné a rekreační vody	- 4 případy,
hodnocení teplotně vlhkostních podmínek v bytových místnostech	- 1 případ,
vyhodnocení hlukové studie a výsledku o měření hluku	- 1 případ,
posouzení provozního řádu	- 1 případ,
posouzení návrhů preventivních opatření, případně postupů k odstranění negativních vlivů	- 3 studie,
vyjádření stanoviska v procesu IPPC a EIA	- 1 studie,
Účast na akcích, spojených s problematikou výchovy a vzdělávání na úseku hygieny komunální (např. výchova lékařů 1. linie apod. s předložením potřebné dokumentace)	- minimálně 5 akcí.

4. Všeobecné požadavky

Znalosti základních platných právních předpisů. Poskytování zdravotní péče s využitím zdrojů ionizujícího záření vyžaduje absolvování certifikovaného kurzu radiační ochrany.

5. Hodnocení specializačního vzdělávání

a) Průběžné hodnocení školitelem - záznamy o absolvované praxi a o konkrétních činnostech v průkazu odbornosti event. logbooku. Záznamy o průběžném hodnocení školitelem pravidelně v šestiměsíčních intervalech, hodnocení po skončení povinného společného základu.

b) Předpoklad přístupu k atestační zkoušce

- absolvování povinného společného základu a jeho zhodnocení v průkazu odbornosti,
- absolvování povinných školicích akcí – záznam v průkazu odbornosti,
- úspěšné absolvování písemného testu,
- předložení seznamu výkonů (logbook) potvrzený školitelem,
- vypracování písemné práce.

c) Vlastní atestační zkouška

- teoretická část - 3 odborné otázky,
- praktická část - obhajoba písemné práce.

6. Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

Absolvent specializačního vzdělávání v oboru hygiena obecná a komunální je oprávněn vykonávat samostatně všechny výše uvedené činnosti, působit ve funkci vedoucího oddělení nebo odboru hygieny obecné a komunální, stát se školitelem uchazečů o specializaci v oboru hygieny obecné a komunální.